

Ultimaten taktiset perusteet vasta-alkajille

Jyväskylä Liitokiekkoilijat (JyLi)

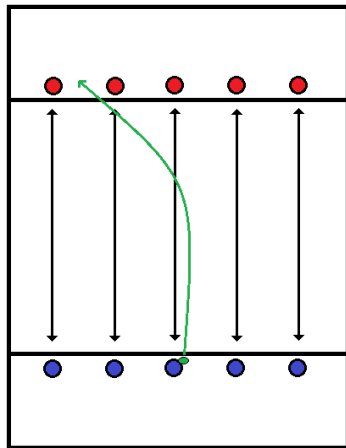
3. toukokuuta 2013

0. Johdanto

- Tässä Jyväskylän Liitokiekkoilijoiden (JyLi) oppaassa selostetaan ultimatien pelitaktiikan perusteita, sekä muita vakavampaan pelaamiseen liittyviä asioita, joita ei yleensä alkeiskursseilla käsitellä.
 - Kuvituksessa kuvataan sisäultimatea, mutta esitetyt periaatteet ovat yleispäteviä myös ulkopelissä.
 - Oppaan on kirjoittanut Matti Hokkanen. Työhön ovat lisäksi osallistuneet Mikko Ylilauri, Marko Havu, Teemu Ritvanen ja Juha Julkunen.
 - Apua asioiden sisäistämiseen saa ainakin näiltä henkilöiltä.
- Opas on tarkoitettu aloitteleville pelaajille, jotka kuitenkin jo ymmärtävät pelin perussäännöt.
- Kaikissa taktiikkakuviissa olet itse **sinisessä** joukkueessa, ja pelaat **punaista** joukkuetta vastaan.
 - Pelaajien liikkeet on merkattu väriltään vastaavilla nuolilla.
 - Kiekkoa merkitään **vihreällä** täplällä, ja sen liikkeitä **vihreillä** nuolilla.

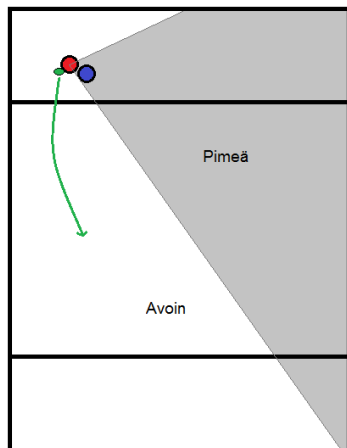
1. Alkuviivalla...

- Hyökkäävä joukkue sopii *hyökkäystaktiikan*, ja puolustava joukkue *pakotussuunnan*
 - Puhutaan joko *rysty-* tai *kämmensuunnasta* oikeakätisen hyökkäävän pelaajan suhteen.
 - Siten siis "rysty" = oikea, ja "kämmen" = vasen.
- Puolustavan joukkueen pelaajat sopivat, ketä kukin puolustaa.
 - Lähtökohtaisesti puolustetaan sitä, joka seisoo viivalla vastapäätä.
- Kun kaikki ovat valmiita, puolustava joukkue heittää *aloitusheiton*.

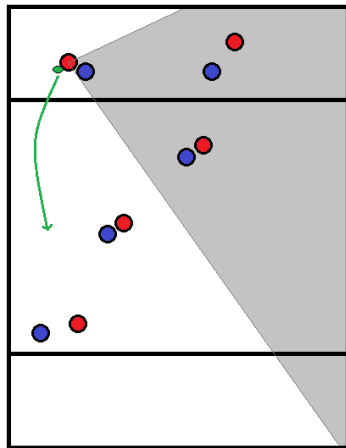
2. Kiekollisen pelaajan puolustajana...

- Kun oma puolustettavasi saa kiekon, **juokse täysillä** hänen luokseen.
- Kiekollisen pelaajan puolustajana eli *markkerina* pidät huolta pakotussuunnasta.
- Annetaan helppo heitto pakotussuuntaan eli "*avoimelle*", mutta ei päästetä lainkaan heittämään oman selän taakse eli "*pimeälle*".
- Kun heitto lähtee, ilmoitetaan muille puolustajille huutamalla esim. "*up!*".

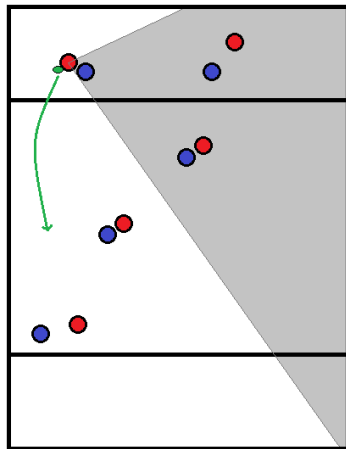
3. Kiekottoman pelaajan puolustajana... (1/2)

- Jos markkeri pelaa oikein, muut puolustavan joukkueen pelaajat tietävät nyt, mihin suurin osa heitoista tulee.
- Niinpä puolustajat sijoittautuvat **avoimelle puolelle** omiin puolustettaviinsa nähden.
 - Jos hyökkääjä yrittää harhauttaa sinua, niin pyri aina pysymään hänen avoimella puolellaan.
 - Näin puolustavalla joukkueella on parhaat mahdollisuudet estää helpot heitot.

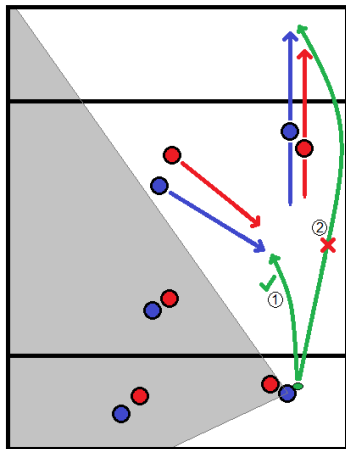
4. Kiekottoman pelaajan puolustajana... (2/2)

- Jos puolustat itseäsi nopeampaa pelaajaa, niin asetu lisäksi **puolustettavasi ja maalinne väliin**, esim. hieman sivuttain häneen nähden.
 - On yleensä parempi antaa helpompi haku kiekkoa kohti, kuin riskeerata nopea maali pitkällä heitolla.
 - Näin voit myös nähdä yhtä aikaa sekä kiekon että puolustettavasi.
- Pidä oikea etäisyys puolustettavaasi:
 - Jos olette kaukana kiekosta, voit jättää vähän etäisyyttä häneen;
 - Mutta jos olette lähellä kiekkoa, on sinun pidettävä etäisyys pienenä.

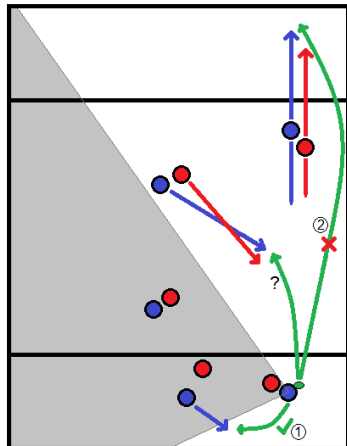
5. Kiekollisena pelaajana (1/2)...

- Älä hätäile kiekon kanssa; sinulla on 8 s aikaa heittää (ulkona 10).
- Kun näet hyvän, terävän haun kiekkoa kohti, kannattaa siihen kuitenkin pyrkiä heti heittämään.
 - Tällaiset "vastaan haut" (1) ovat kaikkien turvallisimpia.
 - Kiekottomat pelaajat eivät jaksu tehdä kovin montaa hyvää hakua.
- Pyri aluksi siihen, että sinulla on aina katsekontakti vastaanottajan kanssa.
 - Yritä erityisesti olla heittämättä juoksijaa "suoraan selkään" (2).

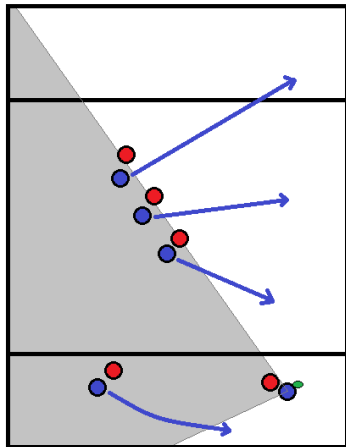
6. Kiekollisena pelaajana (2/2)...

- Jos et saa heitettyä kiekkoa eteenpäin, niin **katso myös sivuillesi sekä taaksepäin**.
 - Lyhyellä, varmalla siirrolla saadaan enemmän tilaa kentälle, ja päästään pois ahtaasta kentän reunasta (1).
 - Vältä näissä kuitenkin korkeita, vaikeasti kiinni otettavia heittoja.
- Maalien tekeminen pitkillä heitoilla on toki komeaa, mutta paljon vaikeampaa kuin miltä näyttää (2).
 - Suhteuta niiden määrä heittotaitoosi.
- Heitettyäsi älä jää katselemaan heittosi perään, vaan lähde nopeasti tekemään omaa hakuasi.

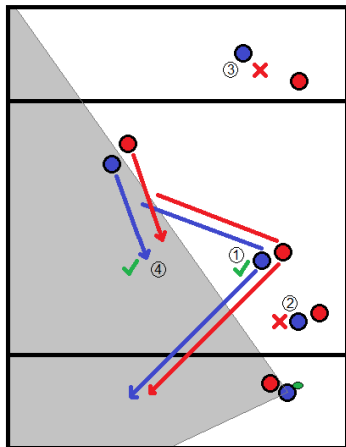
7. Hyökkääjänä (1/2)...

- Noudata sovittua hyökkäystaktiikkaa (lähtömuodostelma + juoksut).
- Tee selkeitä hakuja tyhjiin paikkoihin kentällä, mieluiten avoimelle sektorille.
 - Kun oikeasti haet kiekkoa, niin juokse **aivan täysillä**.
 - **Älä pysähdy ennen kuin kiekko on varmasti käsissäsi!**
- Pienellä harhautuksella vastakkaiseen suuntaan saat muutaman askeleen etumatkan puolustajaasi.
 - Yritä kuitenkin välttää turhia, toistuvia harhautuksia, tai harhautat pian heittäjänkin!

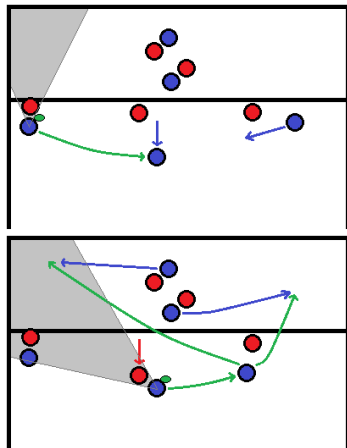
8. Hyökkääjänä (2/2)...

- Jos et saa syöttöä avoimelle sektorille, niin poistu sieltä nopeasti (1).
 - **Älä ikinä "tuki" avointa sektoria seisomalla kiekollisen pelaajan edessä!**
 - Jos teet näin, on oma puolustajasi siellä myös – sinulle ei voi heittää, eikä muillakaan hyökkääjillä ole tilaa hakea vastaan avoimelle sektorille (2).
 - Yleisestikään paikoillaan seisovalle pelaajalle ei kannata heittää (3).
- Pimeällekin sektorille voi hakea, mutta varaudu vaikeampaan heittoon (4).
- Älä kuitenkaan juokse jatkuvasti täyttä vauhtia, sitä ei kukaan jaksa kauaa.

9. Maalintekotilanteessa...

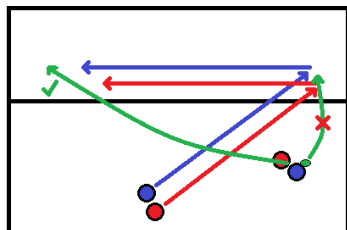
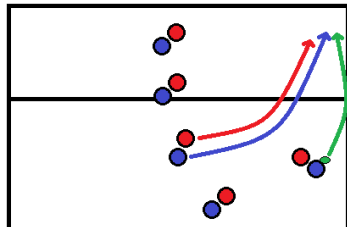
- Maalintekotilanteessa vaaditaan erityistä kärsivällisyyttä.
 - Varsinkin sisällä pelatessa maali on melko pieni, ja tukkeutuu helposti jos kaikki hakevat sinne samaan aikaan.
 - Parhaassa tapauksessa maalissa on **kaksi pelaajaa**, jotka voivat tehdä hakuja esim. keskeltä reunoja kohti.
 - Kolme muuta pelaajaa pyörittävät peliä maaliviivan tuntumassa.
- Hyökkävällä joukkueella on nyt niin suuri etu, että sitä **ei kannata riskeerata harkitsemattomalla heitolla!**
 - Maalipaikka aukeaa kyllä ennen pitkää yksinkertaisellekin heitolle.

10. Muita hyökkäystapoja...

- Eräs tehokkaimmista juoksuista on nk. *"laitaa pitkin ylös"* -haku.
 - Kaarevaa juoksua on puolustajan vaikea ottaa pois.
 - Hyökkääjän ja heittäjän välille saadaan hyvä katsekontakti.
 - Kentälle päin kaartava heitto **tyhjään tilaan juoksijan eteen**.

- *"Ykköshaku"* on tehokas erityisesti maalinteossa, esim. nopean syötönkatkon jälkeen.
 - Juostaan ensin maalin avoimeen nurkkaan.
 - Jos kiekkoa ei tule, käännetään terävästi pimeälle puolelle.
 - Korkea, hidas heitto **tyhjään tilaan juoksijan eteen**.

11. Virhetilanteessa...

- Ultimatussa virhetilanteet ratkotaan aina **kentällä olevien pelaajien kesken!**
 - Sääntötulkintoja ei ikinä tehdä vaihtopenkiltä tai katsomosta käsin.
- Jos pelissä huudetaan virhe, niin pysähdy ja palaa siihen paikkaan missä olit, kun virhe huudettiin.
- Jos koet, että sinua rikotaan, niin huuda virhe rohkeasti.
 - Vain sinä itse voit tietää, milloin peliäsi häiritään.

12. Spirit of the Game...

- **Spirit of the Game**, eli "spiritti" on hyvin tärkeä periaate ultimaten pelaajien keskuudessa.
 - Sillä tarkoitetaan paitsi pelaajien välistä kunnioitusta ja kykyä ratkaista ristiriitatilanteet yhteisymmärryksessä, myös positiivista yleisasennetta peliä ja kanssapelaajia kohtaan.
 - **Ultimatessa ei edes MM-tasolla ole tuomareita, vaan pelaajat tuomitsevat kaikki pelit keskenään.**
 - Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettemmekö pelaisi tosissamme.
- Spiritti toteutuu pääsääntöisesti erittäin hyvin, myös ns. "kovissa peleissä".
 - Pienissä piireissä kukaan ei halua mainetta kyseenalaisena pelaajana.
- Kannattaa muistaa, että spiritin voi nähdä pelillisenä taitona siinä missä heittotaidon tai puolustuspelaamisenkin. Siinä voi siten myös kehittyä vastaavalla tavalla harrastuksen jatkuessa.